

Limbă și comunicare – Limba română
EVALUARE NAȚIONALĂ
pentru **clasa a VI-a**

Testul 1	3
Testul 2	10
Testul 3	17
Testul 4	24
Testul 5	31
Testul 6	38
Testul 7	45
Testul 8	52
Testul 9	59
Testul 10	66
Testul 11	73
Testul 12	79
Testul 13	86
Testul 14	92
Testul 15	99
Testul 16	105
Testul 17	112
Testul 18	119
Testul 19	126
Testul 20	133
Testul 21	140
Testul 22	146
Testul 23	152
Testul 24	158
Răspunsuri	164

Citește textul de mai jos, pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Portul popular românesc

Portul popular românesc reprezintă una dintre cele mai valoroase expresii ale identității culturale naționale, fiind un ansamblu vestimentar complex care reflectă istoria, tradițiile și specificul geografic ale diferitelor regiuni din România.

Poți descoperi și astăzi colecții de costume populare care onorează patrimoniul național și de care te poți bucura purtându-le. Costumul tradițional românesc se compune din mai multe elemente definitorii care variază în funcție de zona etnografică.

Elemente de bază ale costumului popular tradițional românesc la femei

Costumele populare românești din aproape toate regiunile geografice și istorice includ cămașa (ia), care constituie piesa centrală a ansamblului vestimentar, confecționată din pânză albă de bumbac, în sau borangic și decorată cu broderii specifice fiecărei regiuni. În special iile tradiționale din pânză topită păstrează farmecul și eleganța modei tradiționale.

La mijloc se prinde un brâu țesut manual, adesea în culori vii, iar peste cămașă se îmbracă pieptarul sau iermenecul, ce acoperă bustul și este decorat cu aplicații și broderii.

Costumul se completează cu marama sau cârpa de cap pentru femeile măritate, cu redingota sau sumanul pentru vreme rece și cu opinci sau cizme, întregul ansamblu reflectând statutul social, vârsta și starea civilă a purtătoarei prin detaliile decorative și prin cromatica utilizată.

Tot la femei, partea inferioară este acoperită de fustă sau catrință cu poale brodate, o piesă vestimentară care emană eleganță și autenticitate.

Elemente de bază ale portului popular românesc bărbătesc

Portul tradițional românesc la bărbați se caracterizează prin câteva elemente comune tuturor regiunilor țării: cămașa albă din pânză de in sau cânepă, decorată cu broderii geometrice la guler, piept și mâneci, pantalonii albi sau de culoare închisă (ițari sau izmene) și brăul sau chinga de piele sau de stofă care înconjoară mijlocul.

Peste cămașă se poartă pieptarul sau vesta, iar ca încălțăminte, opincile din piele sau cizmele, în funcție de ocazie și de statut social.

Costumul se completează cu căciula sau pălăria din blană sau din fetru, elementele decorative variind în funcție de zona geografică, dar păstrând aceeași structură de bază și simbolică legată de protecție și identitate.

Elemente de detaliu și de accesorie ale costumelor populare tradiționale românești

❖ Ornamentația joacă un rol esențial în definirea specificului regional, manifestându-se prin motive geometrice, florale sau zoomorfe, executate în culori simbolice care variază de la o zonă la alta.

❖ Accesoriile completează ansamblul: brăuri țesute, elemente de acoperire a capului și încălțăminte tradițională, toate contribuind la crearea unei identități vestimentare distincte pentru fiecare regiune etnografică a țării.

Instituțiile culturale și muzeele din România joacă un rol esențial în conservarea și promovarea portului național,

organizând expoziții, ateliere de meșteșuguri tradiționale și programe educaționale care familiarizează publicul cu bogăția costumelor populare românești.

❖ Aceste inițiative asigură transmiterea cunoștințelor despre tehnicile tradiționale către generațiile tinere.

❖ Meșteri populari continuă să confecționeze costume tradiționale autentice, utilizând metode ancestrale de țesut și brodat, păstrând astfel vie arta textilă tradițională românească.

Text adaptat după Diaconița Ioana Adelina, *Costumul popular: ghid complet al portului românesc pe regiuni geografice și istorice*, casacrystal.ro

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din textul dat. (3 p.)

Care sunt componentele de bază ale costumului popular femeiesc?

- A. ie, catrință.
- B. ie, catrință, opinci, poale.
- C. ie, brâu, pieptar, maramă, catrință, poale.
- D. ie, ițari, catrință, fustă.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din textul dat. (3 p.)

Ce reflectă portul popular românesc?

- A. istoria, tradițiile și specificul geografic pentru fiecare regiune românească.
- B. istoria, tradițiile și specificul geografic al țării, în ansamblu.
- C. diversitatea culturală.
- D. identitatea personală.

3. Ordonează următoarele obiecte vestimentare ale portului popular bărbătesc, așa cum apar în text, notând în casetă litera corespunzătoare: (4 p.)

- A. opinci;
- B. pantaloni;
- C. brâu;
- D. cămașă.

4. Menționează două roluri ale accesoriizării costumului popular, valorificând informațiile din textul dat. (4 p.)

5. Explică, în unu-trei enunțuri, rolul instituțiilor culturale și al muzeelor din România în conservarea și promovarea portului național, valorificând textul dat. (4 p.)

6. Calendarul de mai jos prezintă sărbători românești specifice fiecărui anotimp.

Primăvara 1 martie – Mărțișorul 9 martie – Sfinții 40 de Mucenici aprilie/mai – Paștele	Vara 24 iunie – Ziua lei, Sânzienele 20 iulie – Sfântul Ilie 15 august – Adormirea Maicii Domnului
Toamna 8 septembrie – Sfânta Maria Mică sau Nașterea Maicii Domnului 26 octombrie – Sfântul Dumitru 8 noiembrie – Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril 30 noiembrie – Sfântul Andrei	Iarna 1 decembrie – Ziua Națională a României 6 decembrie – Sfântul Nicolae 25 decembrie – Crăciunul 1 ianuarie – Anul Nou 24 februarie – Dragobetele (sărbătoare a iubirii și a începutului primăverii)

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din calendarul dat. (3 p.)

În ce anotimp se sărbătorește Ziua lei?

- A. iarna.
- B. vara.
- C. primăvara.
- D. toamna.

7. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din calendarul de la exercițiul 6. (3 p.)

Care este data sărbătorii românești a iubirii?

- A. 24 iunie.
- B. 1 martie.
- C. 25 decembrie.
- D. 24 februarie.

8. Cât de importantă este pentru tine păstrarea tradiției? Menționează două tradiții românești pe care le respecți. (6 p.)

Citește textul de mai jos, pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Hainele cele noi ale împăratului
(fragment)

de Hans Christian Andersen

Era pe vremuri un împărat căruia așa de mult îi plăcea să fie bine îmbrăcat și să aibă mereu haine noi încât își dădea toți banii numai pe îmbrăcăminte.

Nu se îngrijea deloc de oștire, la teatru nu se ducea și nu-i plăcea să se plimbe prin pădure decât doar ca să-și arate hainele cele noi. Avea un rând de straie pentru fiecare ceas

ai zilei și, așa cum se spune despre un rege că se sfătuiește cu miniștrii, despre el mereu se spunea că „se îmbracă”, asta fiind îndeletnicirea lui de fiecare clipă.

Orașul era plin de viață. Veneau o mulțime de străini și odată au venit și doi pehlivani¹ care se dădeau drept țesători și spuneau că știu să facă o stofă frumoasă cum nu se mai afla alta. Nu numai că culorile și desenele erau frumoase, dar ei ziceau că hainele făcute din această stofă aveau și o însușire minunată, și anume că toți cei care nu erau potriviți pentru slujba pe care o îndeplineau și toți cei care erau proști de dădeau în gropi nu puteau să le vadă.

— Strașnice haine! s-a gândit împăratul. Dacă mi-aș face niște haine de acestea, aș putea să aflu care din slujbașii împărăției nu-s buni pentru slujbele pe care le au și aș putea să aflu care din supușii mei sunt proști și care sunt deștepți. Numaidecât trebuie să-mi fac asemenea haine. Și a dat pehlivanilor o mulțime de parale să înceapă să lucreze.

Cei doi șoltici² au înghebat două războaie de țesut, s-au așezat și s-au prefăcut că țes, dar nu țesau nimic. Cereau mătasea cea mai subțire și fire de aur de cel mai bun, dar băgau mătasea și aurul în buzunar și lucrau la stativele goale până noaptea târziu.

„Oare unde or fi ajuns cu lucrul?”, s-a gândit împăratul după ce a trecut o bucată de vreme, dar era cam cu inima strânsă când se gândea că toți cei care-s proști sau nu-s pricepuți în slujbă nu vor putea vedea stofa. În ce-l privește pe el, n-avea nicio teamă, totuși voia mai întâi să trimită pe altul să vadă cum stau lucrurile. Toți în oraș știau ce putere ciudată are stofa și fiecare era curios să știe cât de nepotrivit în slujbă sau de prost este vecinul.

— Am să-l trimit pe sfetnicul meu cel bătrân; e om cinstit și de încredere, el poate mai bine decât oricine să judece stofa, fiindcă e înțelept și nimeni nu-și îndeplinește slujba mai bine ca el.

Sfetnicul cel bătrân s-a dus în odaia unde cei doi pehlivani lucrau la războaiele goale.

— Doamne ferește, ce-o mai fi și asta? s-a gândit sfetnicul și a deschis ochii mari. Nu văd nimic!

Dar n-a spus că nu vede.

Pehlivanii l-au rugat să vină mai aproape și l-au întrebat dacă-i plac culoarea și desenul stofei. Și tot îi arătau stativele, care erau însă goale. Bietul sfetnic holba ochii, dar de văzut nu vedea nimic, fiindcă nu era nimic de văzut. „Oi fi eu prost? se gândi el. N-aș fi crezut; oricum, asta nu trebuie s-o afle nimeni. N-oi fi bun pentru slujba pe care o fac? Nu, nu-i bine să spun că nu văd stofa.”

— Ei, ce spuneți? a întrebat un țesător.

— Foarte frumos! a răspuns sfetnicul și și-a pus ochelarii ca să vadă mai bine. Niște culori minunate! Am să spun împăratului că-mi place foarte mult.

¹ pehlivan – bărbat șiret, șarlatan, escroc.

² șoltic – ghiduș, nebunatic, poznaș, șmecher, ștregar.

9. Prezintă, în unu-două enunțuri, despre ce este vorba în textul scris de Hans Christian Andersen.

(4 p.)

10. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul dat. (3 p.)

Se dau următoarele idei extrase din textul lui Hans Christian Andersen:

1. Slujitorul laudă hainele.
2. Doi oameni se laudă că pot crea haine cu o însușire deosebită.
3. Un împărat era foarte preocupat de hainele sale, neglijând alte îndatoriri.
4. Împăratul îi angajează pe șarlatani.

Seria care indică ordinea desfășurării întâmplărilor este:

- A. 3, 2, 4, 1.
B. 2, 4, 1, 3.
C. 3, 2, 1, 4.
D. 2, 1, 3, 4.

11. Scrie, în fiecare casetă, personajul căruia îi aparține replica: (6 p.)

Replica	Personajul
— Strașnice haine!	
— Ei, ce spuneți?	
— Foarte frumos!	

12. Care ar putea fi, din punctul tău de vedere, un avantaj și un dezavantaj ale existenței unor haine care să arate cine este demn de slujba pe care o ocupă? (6 p.)

Un avantaj:

Un dezavantaj:

13. Ce sfat i-ai da împăratului? Motivează-ți răspunsul, în 30-50 de cuvinte, valorificând textul lui Hans Christian Andersen. (8 p.)

14. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din textul dat. (3 p.)

Sensul cuvântului subliniat în secvența „Numaidecât trebuie să-mi fac asemenea haine.” este:

- A. niciodată.
B. imediat.
C. cândva.
D. uneori.

15. Notează substantivul la care face referire pronumele personal, de persoana a III-a, numărul singular, în cazul dativ, din secvența: „Și tot îi arătau stativile, care erau înșă goale.” (3 p.)

Substantivul este

16. Stabilește dacă fiecare enunț este scris corect sau nu, notând „x” în căsuța corespunzătoare. (10 p.)

Enunțul	Este scris corect	Nu este scris corect
Oamenii aceia crează haine.		
— Copile, ia aminte la ceea ce am să-ți spun!		
Hainele împărătesii sunt prețioase.		
Sfeșnicul a fost necinstit.		
— Slujitorule, nu duce hainele împăratului!		

17. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. (3 p.)

Toate semnele de punctuație sunt utilizate corect în enunțul:

- A. — Ce-ai zice tu Mihai, dacă ai afla că împăratul nu spune adevărul?
B. — Ce-ai zice tu, Mihai dacă ai afla că împăratul nu spune adevărul?
C. — Ce-ai zice tu, Mihai, dacă ai afla că împăratul nu spune adevărul!
D. — Ce-ai zice tu, Mihai, dacă ai afla că împăratul nu spune adevărul?

18. Completează spațiile punctate cu forma corectă a cuvintelor evidențiate în următorul enunț. (4 p.)

Ea i-a/ia (1) măsurile hainel/hăinii (2) făcută/făcute (3) de croitoreasă pentru a creea/creea (4) un model nou.

Ea (1) măsurile (2) (3) de croitoreasă pentru a (4) un model nou.